Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

3287

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Các làng và Các công-sở	6 $ 00 / »	3 . 00 / 8 . 00	1 . 50 / 4 . 00	0 . 50 / 1 . 40
Các công-sở	8 . 00	8 . 00	2 . 00	0 . 70
Người Âu-Mỹ	8 . 00	3 . 50	1 . 75	0 . 60
Mọi nơi trong Đế-nhị	9 . 00	3 . 20	1 . 60	0 . 55
Mọi nơi trong xứ và Ai-lao	9 . 00	3 . 20	1 . 60	0 . 55
Mọi nơi trong Đế-Pháp và Thuộc-địa Pháp	12 . 00	6 . 00	3 . 00	1 . 00
Ngoại quốc	12 $ 00	6 . 00	3 . 00	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur O=065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel . . . . »
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

1re page

TUỔI XUÂN XANH

Trong một năm qui nhất là mùa xuân, trong một đời người qui nhất là hồi trai trẻ, cho nên người ta thường gọi tuổi trai trẻ là tuổi xuân xanh. Cái tuổi ấy tại làm sao mà qui ? Là vì người ta đương cái tuổi ấy tinh thần còn đương thanh sảng, ý chí còn đương chuyên nhất, không có cái gì hệ-lụy, chưa phải cái gì bó buộc, như một sợi tơ trắng, chưa có một vết nhơ bẩn gì ; lại đương lúc khí lực sung-túc mạnh mẽ lạ thường, không biết cái gì là cái lo, chưa thấy cái gì là cái sợ, tưởng tượng như một người võ-sĩ sắp xuống trường quyết đấu, vui vẻ thay ! bạo dạn thay ! mà vững lòng thay ! Song cái tuổi ấy qui nhất trong một đời người mà cũng lại nguy hiểm nhất trong một đời người : một sợi tơ trắng kia, nhuộm đỏ thì hóa ra đỏ, mà nhuộm xanh thì cũng hóa ra xanh ; đương lúc có cái sức vô-địch trong mình, càng hăng-hái nóng nảy bao nhiêu thì càng nông-nổi nhẹ-nhàng bấy nhiêu. nếu không biết khéo dùng thì cái sức mạnh ấy nó trở thành ra một lưỡi gươm sắc để mình tự âm mình, một thứ tên độc để mình tự bắn mình, cái khí lực sung-túc mạnh-mẽ của mình cũng để đưa mình vào nơi truỵ-lạc, mà đã truỵ-lạc một lúc đó tức là truỵ-lạc cả một đời ; nguy hiểm biết nhường nào ! Muốn giữ trọn được cái cuộc đời qui báu của mình, mà không đến nỗi thành ra cuộc đời nguy-hiểm, thì cái tuổi xuân xanh ấy chính là lúc người ta phải rất sợ cẩn thận hơn nhất trong cả một đời.

Trước hết là phải khắc-chế dục-tình. Người ta ai cũng có cái lòng dục-vọng ; vì có cái lòng dục vọng mà người ta ở trên thế-giới, phàm trăm sự-nghiệp mỗi một người một phát đạt thêm lên, cho nên cái lòng dục-vọng chính đáng của người ta rất có ích cho người ta về đường tiến thủ : còn đến những kẻ tinh-thần lầm loạn, mê đắm về cái nẻo tà-dâm, thế gọi là dục-tình mà không phải là cái lòng dục-vọng chính-đáng. Những hiền-nhân quân-tử đời xưa lấy tứ-dục làm cửu-dịch với đạo-đức mà cổ làm cho nhỏ gốc lấp nguồn, tức là dạy người ta khắc chế cái dục-tình đó. Trong lúc trai trẻ nên có một cái chí-hướng nhất-định, thường để bụng về cái dục-vọng cao-xa, hoặc có khi vui tai thích mắt, thấy cái mầm tư-dục nó nảy ra, thì phải có nghị-lực trừ tiệt ngay nó đi, đừng để nó tư-man mọc lên được ; như nghe người ta chơi bời sung-sướng tức thì có bụng ham vui, thấy người ta ăn mặc thỏa-thuê tức thì sinh lòng hâm-tiện, thường tình ai chẳng như thế ; mà cái dục-tình ấy hoành-hành được hay là không thì tùy theo cái công-phu khắc-chế của mình mạnh hay là yếu : nếu không có công-phu khắc-chế thì chẳng ma sắc thần men nó quyến-dỗ, cũng làng chơi tuồng bợm nó rủ-rê, đường quang chẳng đi, đâm quàng đường rậm, sa cơ một bước, đi-hối trăm năm, phải sợ mới được.

Thứ nữa là phải giới trừ ngạo khi. *Trong buổi trai trẻ, ý chí* hưng hăng, thường để sinh cái tính kiêu-ngạo ; mà cái tính kiêu ngạo, về đường tiến đức tu nghiệp, thật có trở ngại rất to. Cái đức-nghiệp của người ta không biết thế nào là bạn-lượng, cái công tu tiến cũng không biết đến đâu là cùng ; nếu đã có cái tính kiêu ngạo, thì điều gì của mình cũng tự đắc là hay cả, điều gì của người cũng cho là dở cả, không bao giờ thân nhặt được điều hay của người, sửa đổi được điều dở của mình, thì đức nghiệp còn mong gì tu tiến được ; còn đến cái cách cùng người giao tiếp, dừng phùng-ngênh siểm mị ai thì chớ, nhưng cái lễ ý khiêm cung tử-tốn vẫn là nên ; nếu ấu nói nhỏ nhẹ, ăi ăi dịu lắc-các, để đến nỗi người ta chán, người ta ghét, người ta chê cười, đối với sự-nghiệp tương-lai của mình rất là có hại. Đức Khổng-tử đã nói : Tài tốt đến như ông Chu-công mà kiêu và lận cũng chẳng ra gì. Ta nên giới trừ cái ác-tập ấy mới được.

Thứ nữa là phải cẩn-thận chơi bạn. Người ta không ai là không có bạn, mà bạn không phải toàn gặp được người hay. Sách có nói : Ba thứ bạn ích cho mình ; ba thứ bạn tổn cho mình ; bạn thẳng, bạn thực, bạn kiến văn nhiều là bạn ích cho mình ; bạn gian-giảo, bạn mềm khéo, bạn siểm ninh là bạn tổn cho mình. Tục-ngữ ta cũng có câu : gần mực thì đen, gần đèn thì rạng, mình đối với bạn, trạc tuổi ngang nhau, tâm ý hợp nhau, lúc vui lúc buồn có nhau, không mấy ngày không cùng nhau tiếp cận, cảm hóa thực mạnh không gì bằng ; nếu không phải người tử tế mà dẫn dụ ta làm xằng, thì hại biết, đến đâu mà kể ! Trong lúc trai trẻ duyệt lịch chưa thâm, tính tình chưa định, mới bắt đầu vào trường giao-tế, bạn ích cho mình thì ít mà bạn tổn cho mình thì nhiều, lựa chọn càng nên cẩn thận lắm mới được.

Ôi ! cái sự-nghiệp nhất sinh của người ta quan-hệ từ lúc trai trẻ ; muốn nuôi được một cái nhân-cách hoàn-toàn, thành được một hạng nhân-tài có dụng, còn cần phải có những bao nhiêu là đức tính tốt, tập quán hay ; nhưng tà-dâm với kiêu ngạo là cái thông bệnh của bọn thiếu-niên thường hay mắc phải, mà chơi bạn không cẩn-thận tức là cái nguyên-nhân để cho hai cái ác-dịch ấy nó truyền-nhiễm vào ; giữ được mấy điều đó thì mới gây được những đức tính tốt, tập-quán hay, mà sự-nghiệp sau này mới mong có thành tựu được. Hỡi các cậu thiếu-niên-tả ! xin phải nhớ rằng : cái tuổi xuân xanh là một cuộc đời qui báu nhất của mình mà cũng là một cuộc đời nguy hiểm nhất của mình, hay dở nên hư là ở như các cậu đấy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris ngày 31 Janvier 1925

Việc Thượng-hải

Thượng-hải. - Quân của Lu-vinh-Tường lấy được thành-phố.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 31 Janvier 1925

Trong ngạch binh Đông-pháp

Tướng Salles mộng-bổ vào chức chưởng-binh đội hải-quân ở Saigon. Tướng Roussel mộng-bổ chức chưởng-binh lữ-đoàn thứ nhất Đông-pháp.

Tiếng Pháp tại nước Thổ

Quan đại-sứ nước Thổ có nói với viên đại-biểu nhà báo Petit-Parisien rằng chính-phủ định lấy tiếng Pháp làm một thứ tiếng cưỡng-bách phải học.

Tòa nội-các tại thứ đầu nghị-viện

Về cái vấn đề những thợ hóa-xa bị đuổi, nghị-viện bỏ 321 phiếu tỏ lòng tín cậy chính-phủ.

Việc bài trừ nha-phiến

Phụ ban xét xong việc lập nội-đồng trung-ương. Lật-cường và sáu nước khác sẽ cử bảy ông giám-định ủy-viên để làm việc trong một hạn ba năm.

Nước Thổ với Hy-lạp

Các quan Thổ-nhĩ-kỳ trục-xuất viên giáo-chủ nước Hy-lạp. Dư-luận nước Hy-lạp rất là náo-động. Cái tình thế Hy-lạp đối với Thổ-nhĩ-kỳ rất là nguy ngập.

Một cuộc bay

Trung-úy Thor t chiếm khỏi về việc bay bằng tàu bay không dùng máy, phải đụng mà trên tàu có hành khách ngồi. Trung-úy bay được hai giờ hai mươi sáu phút.

Việc nước Nga

M Trotsky bị đình chức. M. Franze thế chân.

MỘT CÁI CƯỚP Ở HOA-KỲ

Mới đây ở thành Wallez View (Hoa-kỳ) có xảy ra một cái cướp ở hai nhà ngân-hàng rất gớm ghê.

Một đêm kia hàng phố đương ngủ im, sực thấy sinh ra mấy chiếc ô-tô và hai chiếc xe camion, đi đến đỗ ở trước cửa hai nhà ngân-hàng. Những người ở trên xe bước xuống đều che mặt cả. kẻ súng sẵn người sáng lục, rồi tọ phóng hòa đốt mấy nơi và họ canh hết các nơi hễ ai thò đầu ra cửa thì họ bắn sáng thật là dữ dội, đến lúc họ đi cũng vừa đi vừa bắn nên không ai dám đuổi theo họ cả. Trong xe camion của họ có một thứ máy trục rất mạnh nên họ đã trục lên được hai chiếc tủ-sắt nặng tới 2.000 kilogrames, tính ra thì họ lấy được tới 100.000 hoa-viên. Còn sự thiệt hại về cái cướp này rất nhiều, cả một dãy phố Walley View phát cháy hóa ra đỏ cả ! Ôi càng văn minh lắm !...

NHÀN ĐÀM

Năm mới nói chuyện cũ

Ngày 23 tháng chạp hai vợ chồng cãng rồi ba gà xôi xuống chén. Lúc hai vợ chồng chén đã ngà ngà say. Vợ bỏ chồng : Hôm nay là ngày cúng ai t ế nhỉ ? Chồng đáp : Là ngày cúng Thổ-công lên giới trình sổ tết niên. Vợ nói : Mình đối lắm, hôm nay là ngày cúng hai ông Táo lên giới làm việc trần gian. Chồng bác-công-Công, vợ bèo ông Táo, hai vợ chồng cãi cọ nhau thành ra to tiếng. Một bác láng-diềng cũng tráng hoi men, nghe tiếng liền chạy sang bảo : Hai bác cùng đối cả, thôi đừng cãi nhau nữa, ông Táo với ông Công cũng là một, và lại hôm nay là ngày cúng Thổ-kỳ, Địa-kỳ kia đấy. Đang khi hai ông mỗ bà phản đối nhau, có một ông khách vào chơi nghe hết đầu đuôi rồi bảo : ba bác cùng đốt cả, im ngay ta nói cho mà nghe, phàm như một việc gì cũng vậy, nói phải có sách, mách phải có chứng, nói bậy, nói ba thế nào được ! Ông Táo khác, ông Công khác, Tạo-quân tục gọi là vua bếp, Thổ-thần tục gọi là Thổ-công. Một ông sinh ra đã ăn nên chín, một ông có đất cho mình ở yên, còn như Thổ-kỳ, Địa-kỳ cũng là Thổ-thần, mà Thổ-thần cũng tức là Thổ-công vậy. Cho nên cổ-nhân cũng hai ông lấy để biểu cái lòng thành biết ơn báo đền, chứng cứng cũng có thi biết, mỗi năm, đầu năm, cuối năm đều cúng một lần, không có ngày nào cúng cũng được.

Côn.

Tự do diễn đàn

Chỉ có « người » mới đào tạo được « người »

Như một bài trước đã nói, dân-trí trong xã-hội có quyền được mở-mang thì của xã-hội sự tráng-kiện về đường vật-chất, đường tinh-thần và đường đạo-đức, mà xã-hội muốn thỏa-mãn được cái lòng khát vọng ấy phải lấy sự giáo-dục làm cơ-sở và những nhà giáo-dục làm cái lợi khí đó : nhân-tài. Sông xã-hội chỉ trì-tinh sao cho đường vật-chất của lũ nhi-đồng Tạo-hóa đã phó thác cho mình được thư sướng mà thôi, còn công việc mà là công việc nặng nề nhất, — gây dựng nhân-tài, mở mang trí thức, bồi đắp luân-lý, uống thì trát sạch cho những nhà giáo-dục thay mình mà cân đảng cả. Vậy một sự trông cậy rất lớn lao, một cái nhiệm-vụ rất quan-trọng, một cái công-nghiệp rất khó khăn như thế đã giao phó cả trong tay các nhà giáo dục, mà những nhà giáo-dục lại không có tư cách tích đảng thì tưởng cái hại họa không biết thế nào mà lường được. Ô ! nhà giáo-dục là cái lợi-khí đúc nhân-tài cho xã-hội, nếu lợi-khí hư hỏi thì nhân-tài còn hay ho gì nữa ! xã-hội còn tin cậy gì được nữa ! nhà giáo dục là cái khuôn đúc « người », nếu chính cái khuôn đã méo mó xiên xa thì cái « con người » vẫn đẹp đẽ sao được ! nếu chính mình đã chẳng ra « người » còn đào tạo sao được « người » đáng cho xã-hội trông cậy nữa ! Người ta thường nói rằng : « trước khi làm nhà giáo-dục thì nhà giáo-dục phải là « người » đã, mà có thật là « người » thì mới xứng là nhà giáo-dục. Ông Jaurès là một nhà xã-hội-học trứ-danh nước Pháp và cũng là một nhà giáo-dục đại tài có câu rằng : « Người ta không dạy những điều mình muốn dạy mà những điều mình biết hay thường là biết, người ta chỉ dạy và chỉ có thể dạy được những cái gì là cái bản-lĩnh của mình mà thôi, » Thật vậy. lũ nhi-đồng phó thác trong tay nhà giáo-dục có phải là vật vô-tri vô-giác gì đâu mà mình có quyền tự-do muốn làm thế nào thì làm, có phải là tấm vải bô lừa ngựa gì đâu mà mình muốn cắt đi đâu thì cắt, có phải là hòn bột cục đất đâu mà mình muốn nặn hình gì thì nặn ; lũ đồng-ấu ấy trời cho có đủ cả tai mắt thông-minh, tài năng ý chí, song cái tài năng ý chí ấy, cái tai mắt thông-minh ấy chưa phát xiển ra được, phải nhờ đến một tay thợ khéo, phải trông vào một cái gương trong, nhiễn sáng mới bắt chước mình được. Cho nên mình muốn làm người lấy niềm hữu trung tín thì tự mình phải treo cái gương hiếu hữu trung tín ; mình muốn răn người lấy đức cần cù kiệm ước thì mình phải tránh cái thói lười biếng xa hoa ; mình muốn cho người có nhân-cách cao thượng thì mình mình phải biết mến mến điều thiện, phải ghét những cái phải, cái hay, cái đẹp, là những cái có tính cách thanh-cao ; mình muốn luyện nên những hạng người công-minh chính-trực thì chính mình phải ở sao cho hợp lẽ công bằng, nói tóm lại thì những nhà nhận lấy cái trách-nhiệm cho nên « người » theo cái nghĩa chính đáng của tiếng « người » hãy phải là « người » đã ; nếu không thật là « người » thì tưởng đứng làm nghề giáo-dục thì hơn, vì cái công trình của mình không những chẳng ích gì, lại xây thêm ra những bọn hại xã-hội nữa. Người ta không nên ai có cái gì-tâm là mình đã ra chân lỗ bước vào nơi hang sâu vực thẳm mà lại muốn lôi kéo người khác vào cho nó đầy thêm cái số đoàn-trường nữa lên.

Những bậc giáo-dục thật là « người » như thế ở các nước văn-minh Âu-Mỹ không thiếu gì, trách chỉ những hạng thiếu-niên tuấn-tú là cái phần tử tinh hoa trong xã-hội, đoàn binh-sĩ trở bị của quốc-gia trên trường thế-giới cạnh-tranh, chẳng t iếm những hạng nhân-tài lỗi lạc có cái dân lực mạnh mẽ, dân trí rõ ràng, dân đức tốt đẹp là những cơ-quan tối yếu của sự giàu mạnh một nước, cái năng-lực của cơ tiến hóa một dân. Chẳng nói đâu xa, nói ngay nước mình, đời trước cũng có bao nhiêu những bậc sư nho nổi cao danh thái-đẩu, làm mô-phạm chốn sĩ-lâm như cụ Chu-Âu, cụ trạng trình, một tay tạo tục được biết bao là hiền-thần lương-tể, làm lương-đống cho triều-đình, phác-tinh của trăm họ, có tài phú vua giúp nước, tế-quốc kinh-luân, làm tiêu-biểu cho hậu-tiến, để tiếng thơm lại đời sau.

(*Còn nữa*) P.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Kính thưa ông đặng rõ : Tôi thấy ông giải đáp về pháp-luật cho nhiều độc-giả gửi về hỏi, tôi có lòng mừng rằng độc-giả được một nơi hỏi chắc chắn, từ nay không mắc những người lo việc lừa đời nữa. Nay tôi xin ông lấy theo luật Nam-kỳ mà giải đáp giùm tôi một việc sau đây thì tôi cảm ơn ông lắm !

Ông nội tôi có chia cả cho bác tôi một sở ruộng. Khi chia bác tôi đã ở ti, nên người con trai và ba người con gái của bác tôi đứng lãnh phần ấy, mà ba người gái lúc nay chưa đặng 18 tuổi, lãnh rồi bán liền lại cho chú tôi, cách 11 năm chú tôi bán lại cho anh tôi, rồi cách 5 năm anh tôi (anh con bác) bán lại cho tôi. Nay ba người con gái của bác tôi đứng hàn khi xưa về bảo tôi cho chuộc lại, viện lẽ rằng khi bán ruộng chưa đặng tuổi. Nay ơn ông giải đáp giùm vì việc buôn bán đã cách hai người rồi mới tới tôi mua. Vậy tôi không cho chuộc có được hay không ?

TRẢ LỜI. — Cứ như một đạo án của tòa Thượng-thẩm Saigon đã kết thì phàm các văn-tự văn-khế bán tài-sản của ông cha để lại mà trong những người được hưởng tài sản nếu có người vị thành đinh thì cần phải có trưởng-tộc đứng nhận mới được.

Nhưng dù có trưởng-tộc đứng nhận mặc lòng, những người vị thành đinh ấy k i đến tuổi thành đinh cũng có quyền đòi lại các tài-sản đã bán ấy, nhưng phải hoàn tiền lại cho người mua đã chịu thiệt.

CÂU HỎI — Tôi xa ngái, tôi không biết chữ nghĩa, không phải là người mua báo, nhưng tôi thấy nói những người nghèo khó phải sự gì oan-ức mà nhờ tòa báo thì tòa báo cũng giúp cho nhờ không có mua báo, vậy tôi xin ngài bảo cho tôi việc này nên thế nào thì tôi đợi ơn ngài vô cùng bội.

Một hôm có người đi qua sát vào cổng nhà tôi, cẳng may con chó nhà tôi nó mới để nó cắn ngay một miếng vào chân và rách cả quần, thì tôi đã có lời xin với người ta rồi và người ta cũng không đòi đền gì cả. Thế mà hai hôm sau tôi thấy người trong huyện..... ra bảo rằng : nhà chị để cho cẩn phải người ta, người ta đang kiện đấy, liệu không lo thì chết, ngồ cho đại thì nhà cửi phải tội to đấy. Nhà tôi không có gì, không thể lo được, xin ngài làm phúc bảo cho như thế có việc gì không thì tôi cảm ơn ngài lắm.

TRẢ LỜI. — Không việc gì cả.

Người chó cắn có chó đã điều-đình với người bị cắn xong rồi thì đối với pháp-luật không việc gì đến quan huyện cả. Việc này là việc hộ, chứ không phải là việc hình mà lo.

Dẫu cho chó ấy là chó dại nữa thì cũng chỉ đến đền cho người bị cắn tiền công chữa chẳng phải tội lỗi gì cả. Nhưng nên bắt con chó ấy đem đến sở thú-y xét xem có phải chó dại không. Nếu bỏ nghi là chó dại thì người bị cắn nên vào nhà thương Pasteur-đoán mà tiêm hoặc trừ dại.

VẦN UYÊN

Tiễn biệt

Đào thành nhớ từ khi tương ngộ,
Tình đôi tay đã được mấy năm trời.
Cầm dương nhân lúc thanh thơi,
Càng bàn bạc điều nay và lẽ đó.
Lúc công hạ ngân lai vô sự,
Bảy cơ tiên rượng thành để đi thêu.
Tan hồ khi mượn ngựa tức công chăn
Cuộc sum họp bỗng qua tận hoàn cố.
Rà non nước xa khơi xin cố ngại,
Đường công-danh hanna thái hẳn từ [đây.

Nhớn nhơ cá nước rồng mây,
Duyên kỳ ngộ có ngày con tái hội.
Lúc tiễn biệt lấm nông thêm bối rối,
Lắm nuiên tơ g đối mặc vương khi.

Vọi vàng trong lúc p.ân ly,
Bằng khuâng nhơ những khi ngồi [tâu nhầm.

Đầu tiu, Bích san tình cũng thắm,
Sơn-a, G a-h.i nhưng thêm nồng.
Nhớ đến câu nài nỉ tạo anh hùng,
Lưỡng kim mã nguoc đường chung [nhàng kẻ.

Mài sực nức một nhà lan huệ,
Bởi đường danh nên lợi rẽ đôi nơi,
Anh em hẳn hỏi bè cùng e ung trời,
Mài chung đỉnh mối người riêng một [lối.

Đường sĩ-hoạn có ai qua nhãn nẻo,
Nay sơn thanh thấy tả một màu xinh.
Rồi ra hẳn mặc cũng công khanh,
Chọ thôn chi công thành danh toại,
Mặc xác lắc đắng sơn quan hải,
Gã ai mai đợi cho trâu chiều mòng sáu
Nhân sinh hà tất cau câu !

T. T. Nghĩa lộ.

Thời-tiết

7 giờ ,15 độ
15 giờ 16 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	20
— nhì,	—	10	60
— ba,	—	9	95
Thóc hạng nhất,	—	6	75
Hạt ngô	—	7	20

Giá bạc. Kể từ ngày 2 Février 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f 80

Phái bộ Nhật-bản tới nơi. — Vừa có võ-tuyến-điện của tàu *Amboise* báo tin rằng tàu ấy sáng sớm ngày mai là 3 février sẽ tới bến Hải-phòng.

MM. Dam-eas là quan chánh cai trị thuộc-địa, phó quản-lý văn-phòng quan Toàn quyền, Delamarre quan cai trị kiêm giám-đốc chính-trị và hành-chính Bắc-kỳ, Dupuch chánh sở coi việc báo giới đi xuống Hải-phòng ngày hôm nay để nghênh tiếp phái-bộ.

Tối hôm 10 février này, nhân dịp phái-bộ qua Hà-nội thì nhà hát Tây sẽ mở một cuộc đại diễn, hát vở Tosca. Buổi ấy chính-phủ sẽ giữ ít chỗ ngồi để mời các phái-viên.

Số tổn hại của Trung-kỳ về trận lụt bão ngày 23 Octobre. Cứ như quan Khâm-sứ Trung-kỳ tỉ thời ước lược thì cái số tổn hại về trận bão lụt ngày 23 octobre có đến một triệu, ba mươi chín vạn tám nghìn đồng. Trong các tỉnh bị hại thì có tỉnh Sông-cầu thiệt hơn cả, một mình tỉnh ấy thiệt đến một triệu hai mươi vạn đồng mà trong số ấy thì mất 90 vạn về cam với đu. Trong cái khoản tổn hại trên ấy thì chưa kể số thiệt hại về mùa màng tính ước cũng đến ba triệu đồng.

Tương thay là xứ Trung-kỳ biết bao giờ cho lại được với những tai hại ấy!

Tin quan cai-trị Jaboulle. — Cái tin quan cai-trị Jaboulle không đi công-sứ Hà-đông nữa và sẽ lĩnh chức giám-đốc các việc chính-trị và năm-chính tại Trung-kỳ thì nay hỏi tại phủ Toàn-quyền là tin đích như rồi. Chỉ nay mai thì có nghị-định quan Toàn-quyền. Vậy chưa rõ quan cai-trị nào sẽ bổ đi công-sứ Hà-đông

Ngạch các quan cai trị — M. Chapoulart, quan cai-trị hạng ba hết hạn nghỉ, nay phải làm chủ-sự tại tòa quan-lại phủ Toàn-quyền

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Có bán các thứ thảm rất đẹp

AI MUỐN LÀM GIÀU?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn!

Mất đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm!

Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu về cuộc sổ số, « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »

Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, và các cửa hàng to.

Nói tóm lại thì hội đến Vua năm nay đông lắm, mà đến ngày mùng năm tháng hai này, có lẽ hội đến Hai-Bà cũng không đến buồn teo. Còn những người đi xem-hội năm qua, hoặc vào đầu vua, hoặc vào đến Hai Bà, các bà các cô thì không cần phải nói, còn các ông, các cậu, có lẽm người nhất là ăn vận Âr-phục chân bước vào đến, mặt mày nhăng nhác, mũ chẳng bỏ, tay đút túi quần, hình như cái ánh sáng văn minh, cái luồng sóng tự do nó đã làm cho những sự tù quáng mất mà không biết rằng bọt chìm nhỏ có thể ăng không?

K.

Chương-mĩ hội tinh. — Hội-đồng chương-mĩ hội-tinh (Conseil de l'Ordre du Mérite) chiều theo như điều thứ 5 nghị-định ngày 30 avril 1900 thì trong năm 1925 có quan phó Toàn-quyền Delamarre làm chủ-tọa và các hội-viên thì có :

S.E. Hoàng-cao-Khải, nguyên Bắc-kỳ kinh-lược, thượng-thư đệ nhất đẳng Chương-mĩ hội-tinh;

S.E. Huỳnh-Côn, nguyên thượng-thư Chính-phủ Nam-triều, thượng-thư đệ nhất đẳng Chương-mĩ hội-tinh;

MM. Đào-huống-Mai làm nghề khám ở Hanoi thường-thụ đệ nhị đẳng Chương-mĩ hội-tinh; Phạm-văn-Khoan, làm nghề thêu tại Hanoi, thường-thụ đệ nhị đẳng Chương-mĩ hội-tinh;

Có 18 nghị-định này làm đã mấy hôm nay, cho nên hãy còn tên cụ Huỳnh-Côn nguyên Lễ-bộ thượng-thư mà báo báo đã đăng tin tạ thế trong số báo ngày thứ bảy mới rồi.

Bán một cái trại ở gần Hanoi, rộng hơn 4.500 thước có nhà tây lịch sự, các nhà ngang, có ao và cây cối.

Ai muốn mua xin hỏi tại bản-quán.

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay thứ hai 2 février, tòa án Trừng-trị đã xử những việc sau này :

Tranh ô tô đè phải người Ng-viết-Thụy làm *chauffeur* cầm máy xe ô-tô chở M. Olléac ở hành-khách đường Hanoi Hà-đông, khi đến địa-phận làng Thanh-xuân để xe chạy nhanh quá để phải một người đàn-bà bị thương. Ngày tháng ở in tây năm ngoái tòa có trát đòi không thấy đến hầu, nên kết án vắng mặt phạt Ng-viết-Thụy 15 ngày tù và 50 quan. Đến khi có giấy tống đạt bản án lấy thì Ng-viết-Thụy đến xin, kháng cái án phạt vắng mặt lấy. Tại tòa Nguyễn-xuân-Thụy khai là hôm ấy có một cái xe mô-tô đi trước tự nhiên thấy dừng lại, nên phải cho xe ô tô tránh sang bên tay trái chẳng may chạm phải đầu đòn gánh của người đàn-bà đương gánh nước mắm ngã bị đổ cả xe mô-tô nào đi trước xe ô-tô cả mà chính Ng-viết-Thụy cho xe chạy nhanh nên để người đàn-bà ấy. Nay tòa phạt 25 quan nhưng cho án treo mà tiền lệ-phí thì chủ xe phải chịu trách nhiệm.

Tiêu tiền của chủ và tẩy chữa sổ sách. Lê-thanh-Môn làm thư-ký kế toán cho hiệu đồng giầy Casabianca ở phố Tràng-thi, tiêu mất 2 p.14 tiền *kết* rồi tẩy chữa các khoản chi tiêu thêm vào để cho đủ tiền *kết*. Tòa phạt Lê-thanh-Môn 2 tháng tù nhưng cho án treo vì trước chưa can án bao giờ.

Bội-tinh. — Đương-văn-Vĩ làm cuỷ cho một người thân khoán Tây ở Hưng-yên một ôm nhân 220 đồng của chủ giao cho để ra sở Hơn-chính mua *măng-đa* trốn thẳng không về nữa. Tòa có trát đòi nhưng không đến để xét nên sẽ kết án vắng mặt phạt tiền ấy 4 tháng tù và 50 quan.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$90
海新藥局
華歐式藥品兼製造藥品經理處

Ngạch quan-lại M. Phạm-bá-Rong, án sát hạng nhất tỉnh Phú-thọ, nay đổi đi Tuyên-quang.

M. Vũ-Tuấn, án-sát hạng nhì ở Tuyên-quang nay đổi đi Phúc-yên.

M. Nguyễn-doãn-..ạc, án sát hạng nhất ở Phú-..ên na, đổi đi Phú-thọ.

Cuộc thi ngựa Chiều hôm qua, thứ-nhật, hồi 2 giờ, hội thi ngựa Hanoi bắt đầu thi, có quan Toàn-quyền Merlin, quan Thống-sứ Andlauer và các quan thú-hiến cùng các thân-hào Tây Nam đến dự cuộc đông lắm.

Các giải kết-quả như sau này :

Giải Nhà-quê chạy 1.200 m.

Tên chủ ngựa	Tên ngựa	
Ng-huy-Hợi	Prélude	Nhất
Tạ-duy-Tư	Số 2	Nhì
Cerise	Số 9	Ba

Giải Kizil Kourgan chạy 1.300 m.

J. M. D.	Cher ami	Nhất
Cửa cấm	Ajax	Nhì
D. K. Long	Faot	Ba

Giải Plaisanterie chạy 1.400 m.

J. M. D.	Quénaco	Nhất
Cerise	Eveillé	Nhì
Blanche	L'Erèbe	Ba

Giải Transvaal chạy 2.200 m.

Ng-h.-Hợi	Sans-souci N	Nhất
D. K. Long	Promodo	Nhì
Tạ-duy-Tư	Sidi	Ba

Giải Derby des B. chạy 2.400 m.

A Kam	Eclipse	Nhất
Blanche	Abeille	Nhì
—	Brûleur	Ba

Giải Ksar 2.200 m.

Blanche	Balonnet.e	Nhất
—	Durandal	Nhì
—	Ronsky	Ba

Người đàn-bà nói :

— Đa tạ gia-tiền, *Vũ-tùng* bước vào, bỏ cái nón chiến xuống. Người đàn-bà ấy hai tay đón lấy cái nón. *Vũ-tùng* nói :

— Có đàn đám thế!

Vũ-tùng nói xong, liền lấy tay gỡ tuyết, rồi treo cái nón lên trên tường, lại cởi bỏ áo ngoài, đem treo vào trong phòng.

Người đàn-bà ấy nói :

— Tôi mong từ sớm đến giờ! Sao gia-thúc hôm nay không về xơi cơm sáng.

Vũ-tùng nói :

— Sáng hôm nay có một người bạn quen ở trong huyện mời ăn cơm, vừa rồi lại có một người nữa mời, nhưng tôi lấy làm phiền quá, liền đi thẳng về đây.

Người đàn bà nói :

— Gia-thúc sưởi lửa cho ấm.

Vũ-tùng nói :

— Tốt lắm!

Nói xong, vội-vàng tháo giầy thay tất, lại đổi đi đôi giầy vải. bắc dịch cái ghế đẩu bên nói lửa để ngồi.

Người đàn bà cài then cửa trước, lại ra đóng cửa sau, rồi đem các thứ thực-phẩm vào trong phòng *Vũ-tùng*, bày ở trên bàn.

Vũ-tùng hỏi rằng :

— Thân-huynh tôi đi đâu mãi chưa thấy về?

Người đàn-bà nói :

— Lệnh-huynh hàng ngày còn phải đi bán hàng, bây giờ tôi cũng gia-thúc lấy uống mấy chén rượu.

Vũ-tùng nói :

— Để đợi thân-huynh tôi về, cùng uống một thể.

Người đàn-bà nói :

— Đợi thế nào được, biết bao giờ cho bằng về!

Nói chưa dứt lời thì với cầm cái ấm để đi hâm rượu cho nóng. *Vũ-tùng* lại nói :

— Xin mời gia-thúc ngồi, để tôi đựng hâm rượu mới phải.

Người đàn-bà nói :

Xin gia-thúc cứ ngồi.

Người đàn bà liền dịch cái ghế đẩu gần bên nói lửa. Trên bàn để bày các thứ thực phẩm, người đàn-bà rót một chén rượu, cầm đưa mời *Vũ-tùng* mà bảo rằng :

— Mời gia-thúc uống cạn chén rượu này.

Vũ-tùng đỡ lấy, uống một hơi cạn. Người đàn-bà lại rót một chén rượu mà rằng :

— Hôm nay tiết trời giá lạnh, mời gia-thúc uống luôn mấy chén nữa.

Vũ-tùng nói :

— Xin vâng!

Nói xong, cầm lấy uống ngay, rồi rót một chén khác đưa cho người đàn-bà uống. Người đàn-bà cầm lấy uống cạn, rồi lại rót rượu để ở trước mặt *Vũ-tùng*. Kế lấy người đàn-bà sẽ ngỏ vạt áo trước ngực, mái tóc hơi xõa, nét mặt tươi cười mà bỏi rằng :

— Ta nghe người ta nói chuyện gia-thúc có nuôi một đứa con bát ở ngoài phố, việc ấy có điều thực hay không?

Vũ-tùng nói :

— Gia-thúc chớ nghe người ta nói bậy, *Vũ-tùng* này xưa nay không phải là hạng người ấy.

Người đàn-bà nói :

— Tôi không dám tin. Chỉ sợ gia-thúc nói thế mà lòng lại khác.

Vũ-tùng nói :

— Nếu ta dối không tin thì xin cứ hỏi thân-huynh tôi.

Người đàn-bà nói :

— Hẳn còn biết gì nữa. Nếu hẳn biết được điều ấy thì đã không đến nỗi phải đi bán hành hắp. Mời gia-thúc hãy xơi một chén rượu.

Nói xong, lại rót luôn ba bốn chén mà cầm uống. Người đàn-bà ấy uống mấy chén rượu vào, lòng xuân phơi-phới, không cầm nén cho được, mới ba-hoa mà nói những chuyện đàn đâu.

Vũ-tùng mười phần đã hiểu đến bốn năm phần, cứ cái đầu nín lặng. Người đàn-bà ấy đứng dậy đi hâm rượu. *Vũ-tùng* ngồi trong phòng, lấy cái xoắng đốt lửa.

Người đàn-bà ấy hâm xong ấm rượu, bước vào trong phòng, một tay cầm ấm rượu và một tay vỗ vào vai *Vũ-tùng* mà bảo rằng :

— Gia-thúc chỉ mặc có thế này mà không rét à?

Bấy giờ *Vũ-tùng* đã có sáu bảy phần không vững, mới không trả lời. Người đàn-bà thấy *Vũ-tùng* không trả lời, liền giằng lấy cái xoắng đốt lửa mà bảo rằng :

— Gia-thúc không biết đời lắm, đã tôi và gia-thúc cùng đời, ước gì hai ta cứ sớt-sắn cùng nhau một lòng như nỗi lúc này!

Vũ-tùng đã có đến tám chín phần tức giận, nhưng vẫn không nói. Người đàn-bà lấy làm đau mặt, đứng dậy đi bán hàng về gọi cửa. Người đàn-bà vội-vàng chạy ra mở cửa. *Vũ-đại-lang* đem gánh hàng vào, rồi đi xuống dưới bếp, thấy người vợ hai mắt khóc đỏ đỏ hoe.

Vũ đại-lang hỏi rằng :

Hiền thê đánh nhau với ai thế?

Người đàn-bà nói :

— Chỉ vì phu-quân hèn-nhát, để cho người ngoài dám trêu ghẹo đến tôi.

(Còn nữa)

---

số 170

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thời giờ thấm thoát, đã được hơn một tháng, bấy giờ đang vào hồi tháng chạp, tiết trời lạnh-lẽo, gió bấc hắt hiu, bốn mặt mây phủ tối rầm, lại phơi phới có tuyết rơi xuống. Đến hồi canh một đêm hôm ấy, tuyết xuống càng nhiều.

Sáng hôm sau, *Vũ-tùng* vào ứng-hầu trong huyện, đến buổi trưa chưa về. Người đàn-bà ấy đuổi *Vũ đại-lang* đi bán hàng, rồi mượn *Vương bà* ở bên cạnh mua các thứ thực-phẩm lại đốt sẵn một nồi than đỏ lại trong phòng *Vũ-tùng*.

Người đàn-bà ấy nghĩ thầm : Hôm nay ta trêu ghẹo chàng đến tận nơi, tất thế nào chẳng cũng ở lại đông tình. Người đàn-bà nghĩ vậy, rồi một mình mắm ngợ buồn rầu đứng ở trong rèm để đợi.

Khi trông thấy *Vũ-tùng* đảo bước đi về, mình đầy những tuyết thì vội-vàng vén rèm đón chào, cười mà bảo rằng :

— Gia-thúc có lạnh không?

Vũ-tùng nói :

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí-khôn tin không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm. niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng lời chỉ như rằng :

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui dùng, có nhỏ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-tăng để lưu thanh-giá.

Khâm thử.

內閣奉

以我皇 嘉有報得河內五日
善福批經試御藥局用製丹
飲食 賞顏色主治效

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

64, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents d'Annonces en Europe

POUR LA

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Société Mutuelle de Publicité

Rue Rougemont, PARIS (IXe)

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ một đã thực và giá, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, đồ đánh bạ, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nên.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2617

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Gẫy bạc giả. — Vừa rồi, một người Khách tên là Tchuê-sing-Phu, làm ở nhà buôn đem đến nhờ thương-chính nộp tiền có một cái giấy bạc giả 5 đồng. Hẹn sẽ một thành còn đương có lo do xét xem người Khách ấy có còn nhiều giấy bạc giả như thế nữa không.

Bệnh đậu mùa. — Hồi 3 giờ sáng thứ bảy vừa rồi, người ta thấy một cái xác một người chừng 30 tuổi, chết nằm ở phố Nantes. Xét ra thì người này bình như có mắc bệnh đậu mùa. Hiện đã cho mang vào nhà thương.

Ngựa lồng. — Hồi 9 giờ rưỡi ngày thứ sáu vừa rồi, con ngựa kéo xe của quan sứ Kiến-an khi đi đến cửa chợ thì lồng lên, rồi một mạch chạy thẳng ra phố Maréchal Pétain, sau mới bắt được. Xe bị ngựa bẻ đi và phải cày-cối, nên gẫy hỏng ít nhiều.

HÀ ĐÔNG

Cướp đò. — Ngày 28 tết vừa rồi, hồi 8 giờ tối, một bọn 11 người đàn bà đi chợ phủ Thường-tín về, khi đò về đến Đồ-mai-chanh thì bị mụ bọn hung-đồ chừng mười đứa, cầm dao, ở xuống cướp. Trong đó tính dân-bà cả, không sao chống cự được, nên chúng cứ tự do mà mang hành-lí gì lấy nấy, rồi sang một cái đò khác của chủ gã chạy sẵn bên cạnh.

Hiền-nay việc này đã kêu tới tỉnh, chẳng biết rõ ra có may mà được ít nhiều hàng-hóa lấy mà trị tội không ?

NINH-BÌNH

Danh lâm thắng-cảnh. — Động Hiền-ôn về hạt Ninh-bình, huyện Gia-khánh, làng Đa gia. Trong động có đức thánh Trần và nói động thờ tiên vị Thánh-mẫu đã hơn nghìn năm, lịch-triều gia-phong thượng-đẳng, phương dân lễ bái đều được linh tế hương vượng; hiện đang có long thủ dẫn mạch, liền với dải núi, bên hữu động có Tượng sơn dẫn mạch gần cỗ để-đô, động ngoài có đức Nam-tào bắc-đẩu cùng các vị Kim-cương, đá trong có sinh vượng tinh thần, thú thi bảo kiếm, tức đẹp quy-xà, trong lòng động có thạch nhũ hình như quần tiên vụ hội, trông xuống dưới động có giếng ngọc nước trong, thực là thiên-nhiên phong cảnh, về nhất điểm trần ai, dam xuyên kể gọi là; thường năm lễ bái bắt đầu từ ngày 28 tháng hai đến mồng bốn tháng ba tà.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lễ nguyên đán ở Đại-nội. — Ngày mồng một tháng giêng lễ nguyên đán buổi mai 8 giờ có thiết triều nghi ở điện Cần-chánh để các quan làm lễ khánh-hạ Hoàng-thượng. Quan Khâm-sứ có thay mặt chính-phủ Bảo-hộ đọc chúc-từ và Hoàng-thượng có đáp lại. Tại cung Thọ-ninh và trường-ninh cũng có thiết lễ để Hoàng-thượng và các bà Nội-cung làm lễ khánh-hạ Lưỡng-tôn-cung. Tại các Tôn lăng, Miếu-miện đều có đặc mạng các quan tôn-thất làm lễ và suốt 3 ngày có dâng các phẩm hào soạn như nghi.

Năm nay trong mấy ngày xuân Hoàng-thượng thánh thể hơi có chút vi hòa cho nên khi thiết-triều thì Hoàng-thượng có ngự thăng bửu tọa nhưng không ngự ngồi lâu, nhưng qua đến vài hôm sau thì thánh thể lại khương-cường như cũ.

Mỹ tiu. — Bản-quán vừa được tin mừng rằng : lệnh lang cụ Thanh-nguyên cư-sĩ công Đạm-phương nữ-sử lí ông Nguyễn-khoa-Tá giáo-học trường Quốc-học mới kết duyên cùng lệnh-ái quan nguyên Tổng-đốc Nghệ-an là cô Trần-thị-như Cung, nữ giáo-học trường Đồng-khánh, lễ hôn-thú đã thành ngày 28 tháng chạp là tại nơi tư-đường nhà gái ở làng Ba-vinh.

Bản quán có lời chúc mừng cô dâu cậu rể được cầm sắc hài hòa, bách niên giai lão và lại mừng rằng hai họ đều là thế gia cự tộc lại kết duyên Tần Tấn một nhà, và hai vợ chồng tân hôn đều là người trong giáo-giới mà ra thì chắc về sau sẽ được lắm kết quả tốt tức là ngành lan chồi quế ngọc ngát sum sê mà phẩm-hạnh văn-chương gần xa lừng lẫy.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG BÌNH

Một cái trộm to. — Ở làng Qui-hậu thuộc huyện Lệ-thủy, tại một nhà phú-hộ kia mới xây ra một cái trộm cũng khá lớn, trị-giá hơn bảy trăm bạc (700 p.)

Hiện quan sở-tại đương cho một-nã, có lẽ rồi cũng ra mối !

Số người đi phá-lưu về nạn đói kém. — Vì kỳ đói kém này, những hạng bần-dân đi phá-lưu các nơi để kiếm ăn kể cũng cũng đã lắm, tuy không có liều đến tha ở rang, song ít có ai lấy định các làng về miền nhà quê thôi đây nay họ đi sang Lào và đi ra Ngân-sơn là chỗ giáp giới. Quang bình, Hà-tĩnh đề làm cu-ly. Trong bọn lưu-dân đó, cũng nhiều người vì bất-hợp thủy-thổ mà sinh ra đau ốm khốn khổ, tình cảnh thực đáng thương.

TOURANE

Hai đám cháy. — Tết năm nay có xảy ra hai đám cháy nhà mà nghe đâu cũng cũng quy cho vì cỏ lửa; mấy hôm trời đã nắng lại gió mà lửa bén vào tranh thì khó cứu được.

Một chỗ ở Đường-mới cháy vào chiều hôm 30 ; một chỗ ở cửa trường Nữ-học, cháy mất bốn cái vào chiều hôm mồng một.

Tội nghiệp ba bữa tết nhất mà bị mất cửa mất nhà, biết mượn tro vào đâu, lại khiến cho các lân bang phải một bữa no hôm hú vía.

Gió họ tiêu. — Thường năm đến độ ra tết rồi hay có những cơn bão-tố, người ta gọi là « gió ba tiêu » nghĩa là đến ngày mồng 7 hạ-nêu nêu chỉ người ta nói đùa rằng : có gió lớn là ngã tre nêu v. v. bởi rứa mà đêm ấy cả thành lo sao-ngủ, mà cứ theo như lệ mê tín thì cho làm đúng lệ lắm.

Năm nay, chính buổi trưa hôm mồng 6 thì khí hậu nóng nực chẳng khác chi đầu mùa hè, mà chiều lại thì giời tây bắt nổi lên ầm ầm, tuổi rất suốt đêm, qua đến suốt ngày mồng 7 cũng còn chưa tạnh, thật là áo áo đỗ lộn rung cây, và im trời rợp đất, gió như vậy thì đến tranh lợp ở trên mái nhà cũng tốc bay đi, chứ kể chi những cây tre nêu mới trồng hôm ba mươi tết.

Nhà cỏ trận tố này mà khi hậu chuyển sẽ rất mau, mới trưa hôm trước có lẽ đã muốn ở trần, muốn tắm nước lạnh, mà đến sáng hôm sau thì đã trông thấy nhiều người run cầm cập, lấy làm rét. Linh kì cũng là.

14 giờ tới Lào

Công-ty chúng tôi mới đặt một hãng xe auto, đi từ Nghệ tới Thakhek. Tuần lễ nào cứ sáng thứ tư có xe đi Thakhek.

Giá các hành-khách bao giờ cũng chăm-chước hơn các hãng khác.

Ai muốn hỏi hạn điều gì xin cứ viết thư cho bản công ty, số nhà 160, phố Sarraut ở Vinh.

Đồ-đặng-Tòng Công-ty kinh-cáo

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán 1 tờ giấy quấn báo, chứ-in lại thế nào thì biết, rồi rành vào đấy, và gửi theo ba hào (0$30) bằng tem cũng được để cái vào giấy quấn báo.

Nếu không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

SẮN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 2 Février 1925

(mồng mười tháng giêng)

LỤC HỒNG TRÚNG TUYỂN

Vì ai thị phá khinh bần,

Quan sang vợ đẹp may phần về ai.

Tối thứ ba 3 Février 1925

(mười một tháng giêng)

CHU MẠI THẦN

Có vai đào lẳng — Kép thương Tuần-ty — Vợ Huế. Toàn những vai chính ra trò và hát toàn các giọng chèo.

TẠI CUỘC ĐẤU-XẢO NEW-YORK

Máy lưu-thành **CHANOPHONE,** *là thứ máy lưu-thanh mỹ-thuật, được tòn-vinh bậc nhất ngoại-hạng.*

Bán tại : Hiệu SPORTING-PHOTO, Hà-nội

BỨC THƯ CỦA AI ?

Hôm qua chủ nhật lại nhân là ngày hội vua Đế thiên, giai-nhân tài tử rập riu, trong đền ngoài đền, suốt từ sáng đến tối đông như kiến cỏ, khách cũng nhân tìm xuân gặp bước ra vào xem hội đi đến nửa đường bỗng được bức thư của ai giới dưới đất, thư rằng :

Thưa anh, từ khi em xa cách Hà thành đôi lên làm việc trên này, phần thì nhớ cảnh nhớ người, phần thì lại bận, nên rất lấy làm buồn bực, mà cũng chả có cái thư gì tiêu khiển. Vậy anh nên gửi nhớ giấy thép cho em hai cân trà KIM-THÁI liền tàm để em uống cho nó giải buồn.

Nay kính thư

Lâm hồi

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Conlé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất ngọn. dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHINIS

Haiphong.

Agents d'Annonces en Europe pour la

L. MAYENCE & Cie

8 Rue Trouchet, PARIS

15, 23, Leadgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc :

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi rất khỏe bệnh.

Giá bán : 1$20 một lọ

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-Jong bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở sưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn rồi

sao như liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, vân vân, đúng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm mộc cành, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dân riêng của trà VINH-MẬU đóng bán, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Gần chỉ điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144.

Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau mình, phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buổng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phỏi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cùng hạ, vì hiệt lòi muốn mong dòng khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Những bao niêm "The Cock" không bán chỉ để cho khỏi các cửa hàng đều có cả. Bao hàng không nên hỏi niêm kiết ở phố hàng gai số nhà 83

R... xương của Hiệu Từ-Ngọc-Liên, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì cái mãnh-lực đại bổ của nó rất mầu-nhiệm, nó làm cho khí huyết sung túc, sương cốt mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất dễ nóng. Hiệu có gửi bán tại nhà in Kim Đức-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Hương-Hát thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Phương-Nguyên, Rue Paul Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.

Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay hỏi điều gì, xin cứ viết thư về bản-hiệu tại Đáp-cầu.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống năm cachets

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH NHỨC ĐẦU

như cầm linh đâm vào

Khi mới phải đau thì thấy nhức đầu, đau mắt, rồi sau sinh ra bệnh chóng mặt, hai bên thái-dương thấy dật mạnh, tai thấy ù-ù, người bệnh thì thấy đau nhức lạ-lùng hình như cái linh nó đâm vào đầu vậy. Rồi thì chuyển-động đến cả tâm can, sinh ra đau tức, dật gân, trống ngực, lấp các đường mạch máu (mạch máu sưng lên, sây sát các mạch máu, trĩ-hạ), não nát. Những đàn bà thì kinh-nguyệt bất điều, mà đau-đớn lạ-lùng, huyết không được sung-túc, thường hay ra máu cam, sức khỏe yếu dần đi. Tuy vậy mà muốn chữa, thì cũng không khó gì, chỉ dùng thứ thuốc:

Dépuratif Richelet

có thể khỏi hẳn ngay được các bệnh cũn đã mắc phải từ trước. Bây giờ các gân cốt lại vận-động như thường.

Thực là một thứ thuốc rất thần-hiệu, chữa khỏi kể có đến hàng nghìn bệnh sấu máu cùng bệnh ở ngoài da.

Bệnh dù nặng, dù lâu, dù chuyển sang bệnh gì mặc lòng, dùng thứ thuốc này thì hết sạch, mà không còn một thứ bệnh gì ở ngoài da nữa, như bệnh cái cam ở mặt, bệnh lang-ben hắc lào.

Thuốc « DÉPURATIF RICHELET » nay có bán ở các hàng thuốc lớn.

Thực là công hiệu

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON 2050

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酒補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)

Ông **L. BLANC** (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con.

每日兩次每次飯前飲一小杯

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonococciques). Sang các tỉnh xa ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.

Giá: 1$20

NHÀ BA-CHUÔNG.

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con, 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

Hễ phải bệnh ho

HÃY DÙNG THỨ THUỐC NÀY:

THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

Thứ thuốc này của bản-hiệu đắc tiếng đã lâu năm, bất cứ ho hàn, ho nhiệt, bị cảm sinh ho, hoặc đi nắng về ho, nam nữ lão thiếu đều là hợp dụng, ho nặng đến đâu chỉ già nửa chai nhẹ ngay lập tức.

Thứ thuốc này đựng bằng lọ thủy tinh bao phong cẩn-thận để lâu không hả.

Mỗi lọ ba hào.

Nửa tá (6 chai) một đồng rưỡi.

Trong hiệu có thầy danh sư và đủ các thứ thuốc, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí-khách ở xa chiếu cố cho, xin gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân, nếu có thư từ hoặc mandat gửi về cho bản hiệu, xin đề tên M. SIOU-HANG-LAM thì tiếp được ngay.

TIỂU-HẠNH-LÂM

108, phố hàng Buồm, Hanoi.

RƯỢU BẠT-HÀ **GET**

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mát mẻ và mãi khan tiếng.

Thuốc cao Foster

Một thứ thuốc thần-diệu trị các bệnh ngoài da và bệnh hạ trĩ

Người ta không có thể dùng thuốc gì công-hiệu bằng thuốc cao Foster để trị các bệnh ngoài da. Bệnh lâu ngày, sưng nề và lan rộng đến đâu trị bằng thuốc ấy cũng khỏi. Trong thuốc có những chất trừ độc, làm cho đỡ đau, và làm cho lên da thành sẹo. Trong những khi lở nề, hắc lào, đầu đinh, v. v. dùng thuốc ấy rất là công-hiệu. Thuốc ấy làm cho đỡ ngứa ngay lập tức.

Nhưng thuốc ấy có đi được tiếng khắp thế giới, nhất là vì thuốc ấy trị bệnh hạ trĩ hoặc ở trong hoặc ở ngoài, hoặc khô hoặc có máu rất là công-hiệu. Dùng thuốc ấy làm cho ... đỡ ngay, và nếu dùng lâu thì trừ hẳn được bệnh, khiến cho không phải mổ cắt nữa. Những người ... đi xa đẹp, thì nhà nào cũng nên có một hộp thuốc ấy thì rất là có ích lợi. Cần thư thuốc Foster, số 25, Rue Saint Ferdinand, Paris-17.

Hiệu bào-chế nào cũng có bán

VIN J. K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

VẠN-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Viêntiane về tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về suốt Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ tư đúng 7 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ; sáng thứ năm chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi	. . . .	**28$00** *một chỗ ngồi.*
Hạng ta đi	. . . .	**14.00** —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên lý, Thakhek hay là Napé

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Từ ngày 2 đến hết ngày 8 Février

Bán rao hàng tại các gian hàng đồ trắng

Vải percale tốt để may đồ trắng cho đàn bà con trẻ. Chiều ngang 80 c/m.	Một thước:	6 fr. 50
Vải batiste coton, chiều ngang 80 c/m. . . .	Một thước:	9 fr. 00
Vải finette, chiều ngang 80 c/m.	Một thước:	8 fr 00
Vải piqué molletonné, chiều ngang 80 c/m. . .	Một thước:	7 fr. 50
Vải linon de fil để may đồ trắng lịch sự, 80 c/m.	Một thước:	18 fr. 00
Vải linon mercerisé, chiều ngang 80 c/m . . .	Một thước:	7 fr 50
Vải batiste de fil, chiều ngang 80 c/m để may mùi soa.	Một thước:	25 fr 00
Thứ trên này, chiều ngang 120 c/m.	Một thước:	30 fr. 00
Vải flanelle coton, chiều ngang 80 c/m.	Một thước:	0 fr. 30

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (*Obligation Panama à lots*). ... mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định ... luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là ... đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên ... lô ấy. Mỗi trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, ... cũng có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 2 triệu lô.

...hư vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY:

30 lô.	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
10 lô.	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
6 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
24 lô.	10.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại làm	400 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mãi cho đến khi số trái-đơn rút ra mới thôi.

Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được ... cái bảng kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kê trong bảng ấy đúng với cái ...-đơn đã để ở nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản ... bản luật riêng ngày 12 Mars 1909. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các ... có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự cái cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)